

Mağaza içi mimari konsept tasarım hizmetinin giderleştirilmesi ve mağazada kullanılan askıların amortismanı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	E-64597866-125-23318
Tarih	10.11.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-125-23318

10.11.2023

Konu : Mağaza içi mimari konsept tasarım hizmetinin giderleştirilmesi ve mağazada kullanılan askıların amortisman oranı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, firmanızın perakende mağazacılık faaliyeti ile iştigal ettiği, mağazalarınızda satışı yapılan ürünlerin teşhiri amacıyla kullanılan askılar ile pleksiglas malzemeden üretilen etiket çerçeveleri için amortisman ayrılmaya devam edildiği ancak bu ürünlerin kullanıma bağlı olarak kullanım sürelerinin farklılık gösterebildiği ve ekonomik ömürlerinin bir yıldan az olabildiğinden bahisle bunların bedelinin doğrudan gider yazılıp yazılamayacağı ile mağazalarınızda dönem dönem yapılan konsept değişiklikleri için mimari tasarım geliştirme danışmanlık hizmeti bedellerinin gayrimaddi hak olarak amortismanı mı tabi tutulacağı, doğrudan gider olarak mı kaydedileceği hususlarında Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

I- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 313 üncü maddesinde, işletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesinin amortisman mevzuunu teşkil ettiği; değeri (2023 yılı için) 4.400 TL'yi aşmayan peştemallıklar ile işletmede kullanılan ve değeri (2023 yılı için) 4.400 TL'yi aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşların amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabileceği, iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu haddin topluca dikkate alınacağı,

- 315 inci maddesinde, mükelleflerin amortismanına tâbi iktisadî kıymetlerini, 320 nci maddenin dördüncü fıkrası saklı kalmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığının tespit ve ilân edeceği oranlar üzerinden itfa edecekleri, ilân edilecek oranların tespitinde iktisadî kıymetlerin faydalı ömürlerinin dikkate alınacağı,

- 320 nci maddesinde, amortisman süresinin, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başladığı, her yılın amortismanının ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabileceği, amortismanın herhangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresinin uzatılamayacağı

hükme bağlanmıştır.

Bu bağlamda, işletmenin envanterine kayıtlı olma, kullanıma hazır halde bulunma, işletmede bir yıldan fazla kullanılma, yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunma şartlarına/niteliklerine haiz iktisadi kıymetlerin yasal defter kayıtlarındaki değerlerinin amortisman yoluyla itfa edilmesi gerekmekte olup, bunların amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan gider yazılması esas itibariyle mümkün değildir. Ancak, söz konusu şartlara/niteliklere haiz olmakla birlikte değeri (Kanunun 313 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uygulamasına ilişkin) ilgili dönemde geçerli haddin altında olan peştemallık, alet, edevat, mefruşat ve demirbaşların ise amortismanına tabi tutulmayarak ilgili dönemde doğrudan gider yazılması mümkün olup, iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bahse konu haddin topluca dikkate alınması icap etmektedir.

Ayrıca, Kanunun 315 inci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden amortismanına tabi iktisadi kıymetler için uygulanacak "Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları" tespit edilmiş ve 339, 365, 389, 399, 406, 418, 439, 458 ve 506 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki amortisman listesi ile açıklanmıştır.

Bunun yanı sıra, 339 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (2) No.lu bölümünde, 333 sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 1-6 bölümleri arasındaki sınıflamaların tüm mükellefler için ortak hükümler içerdiği ve bu iktisadi kıymetlerin genel olarak tüm sektörlerde ana faaliyete ilişkin aşamaların

dışında kullanılan iktisadi kıymetlerden oluştuğu, sektörel sınıflamalarda yer alan iktisadi kıymetlerin ise mükelleflerin faaliyet konuları dikkate alınarak tespit edilen ve bizzat üretim, imalat, hizmet vb. aşamalarda kullanılan iktisadi kıymetler olduğu, mükelleflerin öncelikle faaliyette bulundukları sektörü tespit ederek hangi iktisadi kıymetin hangi sınıflamaya dahil olduğunu belirleyecekleri, ilgili sektörde ismen belirtilmeyen ancak 1-6 bölümleri arasında yer alan iktisadi kıymetlerin ise 1-6 bölümünde gösterilmiş olan faydalı ömürleri üzerinden amortismanına tabi tutulacağı, sektörel sınıflamada ismen belirtilmeyen iktisadi kıymetlerin 1-6 arasındaki sınıflardan herhangi birinde yer alması durumunda öncelikle 1-6 arasında yer alan amortisman oranları üzerinden amortismanına tabi tutulmaları gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr listede, "3.66. *Mağaza içi yerleşimde ve teşhir amaçlı yerlerde kullanılan araç gereçler (Panolar, metal ayaklar, raf düzenleri ve bunların benzerleri)*" sırası için faydalı ömür 6 yıl, normal amortisman oranı %16,66 olarak öngörülmüştür.

Buna göre, mağazalarınızda demirbaş olarak kullanılmak üzere toptan almış olduğunuz elbise askıları ile etiket çerçevelerinin ayrı ayrı gruplar halinde değerlendirilerek, iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edecek şekilde toplam değerlerinin (2023 yılı için) 4.400 TL'yi aşması halinde amortismanına tabi tutulması gerekir. Ancak, işletmede bir yıldan fazla kullanımı söz konusu olmayanların, amortismanına konu edilmeleri mümkün olmayacağından kayıtlara doğrudan gider olarak intikal ettirilmeleri mümkün bulunmaktadır.

Dolayısıyla, demirbaş olarak kaydedilmiş bulunan elbise askıları ve etiket çerçevelerinden iktisap edildikleri dönem sonu itibarıyla kırılma nedeniyle kullanılamaz durumda oldukları tespit edilenlerin maliyet bedellerinin doğrudan gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmakta, ancak müteakip hesap dönemlerinde kullanılmakta olanların mezkûr listenin (3.66.) sırası kapsamında amortismanına tabi tutulması gerekmektedir.

II- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bilanço usulüne göre ticari kazancın tespiti ile ilgili 38 inci maddesinde ise; "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

- 1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;*
- 2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.*

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, safi kazancın tespitinde indirilecek giderler Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde bentler halinde sayılmış olup, anılan maddenin 1 numaralı bendine göre ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinde bentler halinde sayılan giderler kazancın tespitinde dikkate alınabilecektir.

Ayrıca, ticari kazancın tespitinde geçerli olan iki temel ilke "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar veya mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin eksiksiz tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemten kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Ticari kazancın elde edilmesi, tahakkuk esasına bağlanmış bulunduğu; bir gelir unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı süreç, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Buna göre, şirketinizin satışını artırmak amacıyla mağazalarınızda yapılan konsept değişiklikleri için satın alınan mimari tasarım geliştirme danışmanlık hizmetinin pazarlama harcaması olarak kabul edilmesi ve tahakkuk ve dönemsellik ilkeleri çerçevesinde kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026